

Βασίλης Τζώτζης

Η ΑΝΤ.ΑΡ.ΣΥ.Α. είναι αναμφισβήτητα το πιο επιτυχημένο σχήμα της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς. Το παράδοξο είναι πως κάθε μια από τις οργανώσεις της, έχει διαφορετική ανάγνωση για το χαρακτήρα του μορφώματος. Ανεξάρτητα πάντως από αυτές τις θεωρήσεις, η ΑΝΤ.ΑΡ.ΣΥ.Α. είναι μια εκλογική συνεργασία, και φαντασιακό υποκατάστατο - στην υποκειμενική μας βούληση- του κόμματος, του μετώπου, του αντικαπιταλιστικού πόλου κ.α..

Γιατί διασπάστηκε η ΑΝΤΑΡΣΥΑ; Το μεταβατικό ΔΕΝ επιβεβαιώθηκε;

Το ερώτημα είναι πραγματικό. Την ώρα που το μεταβατικό πρόγραμμα έδειχνε να επιβεβαιώνεται, να επαληθεύεται μέχρι κεραίας -ως άξονας αντιμετώπισης της αντιλαϊκής επέλασης- η ΑΝΤ.ΑΡ.ΣΥ.Α. μέτρησε οργανωτικές απώλειες. Οι εύκολες θεωρήσεις του τύπου «όσοι έφυγαν είναι ομορτιστές κλπ», ΔΕΝ οδηγούν στα απαραίτητα συμπεράσματα, αντίθετα φέρνουν επανάπαυση και εφησυχασμό.

Η ΑΝΤ.ΑΡ.ΣΥ.Α. έχει κατακτήσει θεωρητικά/διακηρυκτικά κάτι πολύτιμο! Αυτό είναι το μεταβατικό πρόγραμμα, κυρίως το μεταβατικό ΧΩΡΙΣ ΜΙΣΟΛΟΓΙΑ και ΥΠΕΚΦΥΓΕΣ, ούτε για την Ε.Ε. (όπως η Λα.Εν.) ούτε για το Ευρώ (όπως το ΚΚΕ). Το μεταβατικό ΔΕΝ μπορεί όμως από μόνο του να αποτελέσει την ικανή και αναγκαία συνθήκη για να προχωρήσουμε μπροστά, απαιτείται η κατάκτηση μιας ανώτερης ποιότητας.

Τα προβλήματα τα οποία έπρεπε να λύσουμε απαιτούσαν επίμονες προσπάθειες και συγκεκριμένα βήματα. Ενδεικτικά αναφέρω: κατάκτηση ιδεολογικής ενότητας, συλλογικά οργανωμένη κοινή θέληση, οργανωτική σφριγηλότητα. Κάτω από το χαλί με το όνομα ΑΝΤ.ΑΡ.ΣΥ.Α, προσπαθήσαμε να κρύψουμε ελλείψεις που ΔΕΝ μπορούσαν να κρυφτούν, να φορτώσουμε καθήκοντα που αντικειμενικά ΔΕΝ γινόταν να ολοκληρωθούν. Έτσι μοιραία ήρθε η διάσπαση. Η δοσμένη εκλογική επίδοση ΔΕΝ είναι ούτε θετική, ούτε αρνητική. Αποτελεί αρμονική καταγραφή των κοπιαστικών προσπαθειών μας, αλλά και των τραγικών αδυναμιών μας στο κορυφαίο ζήτημα του Κόμματος, καθώς και του μετώπου.

Η πλέον εμφανής προβληματική ήταν η διαλεκτική σύνδεση μέσων και σκοπών, η ύπαρξη μιας σοβαρής αφήγησης για το υποκείμενο και τα μέσα υλοποίησης των στόχων του μεταβατικού προγράμματος. Η γενική επίκληση στο κίνημα, στο ανασυγκροτημένο κίνημα, στο λαό, στον οργανωμένο λαό, στο γενικό ξεσηκωμό, στον παλλαϊκό ξεσηκωμό κλπ, όσο ενθαρρυντική/ενθουσιώδης και αν μοιάζει, αποτελεί ερέθισμα των συναισθημάτων και σε καμία περίπτωση ΔΕΝ κρύβει τη θεωρητική φτώχεια.

Αλλά ας πάμε και στα αγαπημένα μας μπούλετς (άξονες στόχων). Ένα από αυτά λέει εθνικοποίηση των επιχειρήσεων στρατηγικής σημασίας, αλλά και των βασικών και συγκεντρωμένων μέσων παραγωγής. Με ποιο όχημα σύντροφοι θα γίνει ο εργατικός έλεγχος; Πώς θα παράγουν και πώς θα διοικηθούν τελικά; Με τα υπάρχοντα ή και ανύπαρκτα συνδικάτα της ΓΣΕΕ; Με κάποια καινούρια κόκκινα συνδικάτα; Με εργοστασιακές επιτροπές; Ποιος θα τις ιδρύσει αυτές; Ποια πλευρά της δράσης μας δημιουργεί σήμερα τις προϋποθέσεις για όλα αυτά; Γιατί ΔΕΝ συγκρουόμαστε για αυτά, για τα ζωντανά μέσα υλοποίησης των πιο όμορφων στιγμών των προγραμμάτων, αλλά για τις νεκρές σελίδες χαρτί; (φυσικά ΔΕΝ υποτιμώ την αναγκαιότητα προγραμματικής καθαρότητας)

Μεταβατικό & Κλωνισμός της Αστικής Εξουσίας

Ας το δηλώσουμε καθαρά, τελικός σκοπός του μετώπου ΕΙΝΑΙ Η ΑΛΛΑΓΗ ΤΑΞΗΣ στην ΕΞΟΥΣΙΑ. Τα μεμονωμένα αιτήματα ή και πολιτικοί άξονες δράσης, ΔΕΝ αποτελούν απλό άθροισμα αιτημάτων τα οποία παλεύουμε να υλοποιηθούν μεμονωμένα, αλλά ένα δυναμικό ΟΛΟ. Αυτό φυσικά ΔΕΝ σημαίνει πως το μεταβατικό είναι «έτοιμο ρούχο» ή το φοράς ολόκληρο ή ΔΕΝ το φοράς καθόλου. Ούτε, πολύ περισσότερο, ότι οι πολιτικοί άξονες δράσης ή θα υλοποιηθούν όλοι μαζί ή κανένας. Το κρίσιμο ζήτημα είναι αν η επεξεργασία αυτών των στόχων εκκινεί επιτυχημένα από το σημερινό επίπεδο της ταξικής πάλης, αλλά πολύ περισσότερο αν ΟΔΗΓΕΙ στη μαχητική κινητοποίηση μαζών ΓΙΑ ΕΝΑ ΑΥΡΙΟ, όπου η αποφασιστική ΣΧΕΣΗ ΕΞΟΥΣΙΑΣ κλονίζεται κ αμφισβητείται στην πράξη.

Από το ΕΥΡΩ μπορεί να μας διώξει ο Σόιμπλε ή ένας «καλός» ΣΥ.ΡΙΖ.Α., το ΧΡΕΟΣ μπορεί να διαγραφεί από διαβουλεύσεις τύπου «Επιτροπής αληθείας της βουλής», από την Ε.Ε. μπορεί να βγούμε με κυβέρνηση τύπου Τσάβες. Κανένα από αυτά τα αιτήματα ΔΕΝ αποτελεί στέρεο έδαφος στο βαθμό που ΔΕΝ αλλάξει τάξη στην εξουσία.

Εδώ έρχεται το ζήτημα της μετάβασης, γιατί προφανώς κάθε ιστορικό στιγμιότυπο συμπυκνώνει ένα δυναμικό άθροισμα παραγόντων. Όλες οι παραπάνω εικόνες ΔΕΝ αποτελούν μεμονωμένο στόχο των κομμουνιστών. Η κάθε εικόνα εμπεριέχει τον κίνδυνο της σταθεροποίησης ΑΝ ΔΕΝ ΑΛΛΑΞΕΙ ΤΑΞΗ ΣΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑ (όπως σωστά επισημαίνει το ΚΚΕ), αλλά εμπεριέχει και το ενδεχόμενο της μαζικής εισβολής του λαϊκού παράγοντα στο ιστορικό προσκήνιο (στοιχείο που το ΚΚΕ αδυνατεί να δει).

Η ιστορική εμπειρία καταδεικνύει τρεις (3) διαφορετικές μορφές προσέγγισης της

επανάστασης, ΟΧΙ σε αντιπαράθεση αναμεταξύ τους, με στοιχεία σε διαλεκτική σύμπλεξη αλλά και με αυτόνομα χαρακτηριστικά.

- Η εμφάνιση μαζικών μαχητικών οργάνων πάλης τα οποία μετατρέπονται μέσα στην εξέλιξη της επανάστασης σε όργανα εξουσίας. Τα αγαπημένα μας ΣΟΒΙΕΤ.

- Η διαπλοκή της Επανάστασης με Ιμπεριαλιστικό πόλεμο, το ζήτημα του εθνικοαπελευθερωτικού - αντιιμπεριαλιστικού αγώνα με αυτό της εξουσίας. Το αγαπημένο μας ΕΑΜ, η Κούβα, η Κίνα κλπ.

- Η εκλογή κυβέρνησης Αντιιμπεριαλιστικού Αντιμονοπωλιακού Δημοκρατικού Μετώπου (ΑΑΔΜ) ως αποτέλεσμα όξυνσης της ταξικής πάλης. Η εφαρμογή μέτρων τα οποία ΔΕΝ χωρούν στα πλαίσια της αστικής κυριαρχίας. Η αστική αντεπίθεση ως κρίσιμη επαναστατική στιγμή με καθήκοντα πέρα από το αστικό πλαίσιο. Ισπανικός Εμφύλιος - Αλλιέντε κ.α. Αποτελεί επιτακτική ανάγκη να μελετηθεί η ιστορική πείρα από τις μορφές μετάβασης από τον καπιταλισμό στο Σοσιαλισμό, τα επαναστατικά στιγμιότυπα κλονισμού και τελικά ανατροπής της αστικής εξουσίας, η κίνηση των κοινωνικών στρατοπέδων, των κομμάτων κλπ.

Παράλληλα, πρέπει να αφομοιωθεί η κίνηση των μαζών σε κορυφαίες ταξικές αναμετρήσεις την περίοδο μετά το 89-91. Η μαζική εισβολή μαζών στις κ. πλατείες των καπιταλιστικών μητροπόλεων (π.χ. αγανακτισμένοι - Πλατεία Ταχρίρ), η στοχοποίηση/κατάληψη κτηρίων ως κέντρα συμπύκνωσης της αντιπαράθεσης με την κρατική πολιτική (Occupy wall street), η κατάληψη εργοστασίων και η επανεκκίνηση της παραγωγής (Αργεντινή - BIOME), μορφές εναλλακτικής οικονομίας (κοινωνικά παντοπωλεία, κινήματα χωρίς μεσάζοντες), η αλληλεγγύη για ακραία φαινόμενα εξαθλίωσης (συσσίτια κλπ), ο πειραματισμός με το ζήτημα της αριστερής κυβέρνησης σε μια σειρά χωρών της Λατινικής Αμερικής. Αυτή είναι η κίνηση των μαζών, παράλληλα με αυτές τις παρατηρήσεις θα πρέπει να δούμε τη δράση του Ιστορικού υποκειμένου, τους τρόπους και τις μορφές επαναστατικής παρέμβασης, ώστε να τεθεί στην ημερήσια διάταξη το ΖΗΤΗΜΑ της ΕΞΟΥΣΙΑΣ.

Μεταβατικό Πρόγραμμα και το επίπεδο της μαζικής συνείδησης

Ας παραδεχθούμε πως το μεταβατικό πρόγραμμα είναι ένας συμβιβασμός. Ένας γόνιμος συμβιβασμός ο οποίος μας φέρνει σε επαφή με την πλατειά λαϊκή συνείδηση, αφού για να δράσει κάποιος μαζί μας ΔΕΝ έχει ως «στεγανό» την αναγκαστική συμφωνία με το σύνολο των στόχων του.

Η σκέψη πως με το μεταβατικό κάνουμε ένα βήμα πίσω απλώνοντας το χέρι για να τραβήξουμε/έλξουμε κάποιον, ΔΕΝ μας απαλλάσσει από το πρόβλημα να του πούμε ΠΟΥ ΘΕΛΟΥΜΕ ΝΑ ΤΟΝ ΠΑΜΕ. Η κοινή πάλη για τη ΔΙΑΓΡΑΦΗ του ΧΡΕΟΥΣ, την ΕΞΟΔΟ από την Ε.Ε. κλπ ΔΕΝ μας απαλλάσσει καθόλου από την αναγκαιότητα/υποχρέωση να αναπτύξουμε πλατιά κ βαθιά ιδεολογική δραστηριότητα για την ΚΟΙΝΩΝΙΑ την οποία ΘΕΛΟΥΜΕ να

ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΟΥΜΕ. Διαφορετικά γιατί να βγούμε από την Ε.Ε. όταν ο καπιταλισμός είναι μονόδρομος; Η σκέψη πως αν περιγράψουμε τις στρατηγικές μας επιδιώξεις ΔΕΝ θα έρθει μαζί μας ο κόσμος είναι ΛΑΘΕΜΕΝΗ! Λάθος θα ήταν να απαιτούμε να συμφωνήσει κάποιος μαζί μας στην αναγκαιότητα της Δικτατορίας του προλεταριάτου ως προϋπόθεση για την έξοδο της χώρας από την Ε.Ε., για την κοινή πάλη απέναντι στα βαριά δεσμά με τα οποία έχει δέσει τη χώρα.

Αν μιλάμε για το μεταβατικό πρόγραμμα και ΔΕΝ συναντάμε ερωτήματα (ούτε δίνουμε απαντήσεις) για τον «αν ο Σοσιαλισμός στην ΕΣΣΔ απέτυχε» ή «αν ο Στάλιν σκότωνε», τότε σίγουρα κάτι ΔΕΝ κάνουμε καλά...

Μεταβατικό & Ηγεμονία

Ας θυμηθούμε μια περιγραφή από την προεκλογική περίοδο. Δήλωνε ο Π. Λαφαζάνης σε τηλεοπτικούς σταθμούς πως η Έξοδος από το ΕΥΡΩ ΔΕΝ είναι καταστροφή, υπάρχουν χώρες εντός Ε.Ε. με εθνικό νόμισμα. Το παράδειγμα είναι χαρακτηριστικό της ΑΣΤΙΚΗΣ ΗΓΕΜΟΝΙΑΣ πάνω σε ένα μεταβατικό αίτημα, και όσο και να μας κατηγορούν οι Σύντροφοι των ΑΡΑΝ – ΑΡΑΣ – Παρέμβασης κλπ, αυτή η άποψη ΔΕΝ οξύνει την αντιπαράθεση με την κυρίαρχη ιδεολογία.

Το μέτωπο ΔΕΝ μπορεί να συγκροτηθεί φυσικά με ένα προσύμφωνο εργατικής/αντικαπιταλιστικής ΗΓΕΜΟΝΙΑΣ! ΟΥΤΕ είναι διασφαλισμένο ότι σε ΚΑΘΕ στιγμή αυτή θα είναι δεδομένη! Η αντικαπιταλιστική ΗΓΕΜΟΝΙΑ είναι προς κατάκτηση μέσα στην πάλη, μέσα στις καμπές της πορείας των σκληρών αναμετρήσεων. Σε αυτή την πορεία τα κούφια επαναστατικά λόγια, οι επαναστατικοί δεκάρικοι, ο βερμπαλισμός και η κλίση της επανάστασης σε όλες τις πτώσεις, ΔΕΝ εξασφαλίζουν ΤΙΠΟΤΑ. Προφανώς αυτή είναι διακύβευμα ως προς την ιστορική προοπτική, ενώ ΔΕΝ μπορούν να αποτελούν διακύβευμα τα ΠΑΝΤΑ ΟΛΑ... Γιατί τότε πορευόμαστε με πυξίδα πολιτικάντικους τακτικισμούς, και ΟΧΙ με κριτήριο την εργατική τάξη.

Όσο σημαντικό είναι να μιλά κανείς για το δρόμο, άλλο τόσο είναι να μιλά και για τον προορισμό. Ούτε το ένα, ούτε το άλλο από μόνο του επαρκεί. Καμία εμμονή σε αναχωρητισμούς για το Κομμουνιστικό μέλλον ΧΩΡΙΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ στο δρόμο (ΚΚΕ), καμία υποτίμηση του τελικού σκοπού με κόλπα, τακτικισμούς και συμμαχίες χωρίς αρχές με έμφαση στο δρόμο (ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και Λα.Εν.). Η συμμαχία των κοινωνικών και πολιτικών δυνάμεων σε διαλεκτική ενότητα θα συγκροτήσει το ΜΕΤΩΠΟ, και υπό όρους (αντικειμενικούς και υποκειμενικούς) θα σχηματίσει το επαναστατικό μπλοκ δυνάμεων. Η ιστορική πείρα επιβεβαιώνει πως το πρόταγμα των μετώπων ήταν, με αντικειμενικούς όρους, ένα ανέφικτο όραμα της μικροαστικής δημοκρατίας. «Λαοκρατία και ΟΧΙ βασιλιάς», «Ψωμί – Παιδεία – Ελευθερία», «Γη και Ελευθερία» και άλλα τόσα βαθιά χαραγμένα στις καλύτερες αγωνιστικές παραδόσεις. Η ιστορική κίνηση των μαζών με αυτά τα συνθήματα,

ΚΟΝΤΡΑ ΣΤΙΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ της ΚΥΡΙΑΡΧΗΣ ΤΑΞΗΣ και ΟΧΙ με την ΑΔΕΙΑ της, σε αντιπαράθεση με την κυρίαρχη ιδεολογία ΚΑΙ ΤΟΝ ΚΡΑΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΑΛΤΙΚΟ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟ, ήταν αυτό που άνοιγε το ΡΗΓΜΑ/δυνατότητα του ζητήματος της ΕΞΟΥΣΙΑΣ. Εκεί κρίνεται ο αντικαπιταλισμός και η Ικανότητα του ΚΟΜΜΑΤΟΣ, ΟΧΙ απλά να λέει ΣΗΜΕΡΑ πως αν βρεθεί σε τέτοιες Ιστορικές στιγμές ΔΕΝ θα διστάσει όπως οι «άλλοι, οι κακοί, οι ομορτωτιστές», αλλά να δημιουργεί ΣΗΜΕΡΑ τις πολιτικές δυναμικές και προϋποθέσεις (ποσότητες) για αυτές τις στιγμές και ΑΥΡΙΟ να τις μετατρέψει σε ΝΕΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑ!

ΚΟΜΜΑ

Τίποτα από τα παραπάνω ΔΕΝ μπορεί να έρθει σε πέρας ΧΩΡΙΣ τη ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ Κομμουνιστικού Κόμματος ΝΕΟΥ ΤΥΠΟΥ. Κόμματος με συγκροτημένο Πρόγραμμα, με σαφή ΤΑΚΤΙΚΗ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ, εκτίμηση της ιστορικής εποχής, ανάλυση της συγκυρίας, κριτική υπεράσπιση του Σοσιαλισμού που γνωρίσαμε -ως πρώιμες προσπάθειες οργάνωσης μιας ανώτερης κοινωνίας-, αρχή - μέση και τέλος στη δράση του, ιδεολογική συγκρότηση και προσπάθεια για κατάκτηση συλλογικά ανώτερου επιπέδου κλπ.

Η πείρα της προηγούμενης περιόδου, αλλά κυρίως μετά το ξέσπασμα της καπιταλιστικής κρίσης επιβεβαιώνει με επιβλητικό τρόπο τις βασικές λενινιστικές αρχές για την κομματική συγκρότηση. ΤΙΠΟΤΑ έξω από τον Ιδεολογικό σχηματισμό του κόμματος της πρωτοπόρας τάξης (με τη σημερινή της συγκρότηση και όχι με τις τραγιάσκες) ΔΕΝ μπορεί να συγκεντρώσει την πείρα, να οργανώσει την ιδεολογική αντιπαράθεση, να δώσει προγραμματική διέξοδο στους λαϊκούς πόθους και αγωνίες.

Ας ξαναδιαβάσουμε το «τι να κάνουμε», ΔΕΝ είναι ντροπή να παραδεχθεί κανείς τις βασικές αρχές συγκρότησης του κομμουνιστικού κόμματος. Καλή η Ρόζα, καλός και ο Λούκατς αλλά αν ΔΕΝ θέλουμε να κλείσει ο ιστορικός ρόλος του αντικαπιταλιστικού επαναστατικού χώρου, αυτός θα πρέπει να συγκροτηθεί σε κάτι ανώτερο. Θεωρήσεις ξεπερασμένες από την πραγματικότητα για τη σχέση αυθόρμητου - συνειδητού, μάζας και επαναστατικής θεωρίας, κινήματος και επιπέδων της ταξικής πάλης ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ να περιθωριοποιηθούν! Ας μείνουν ως συνεργαζόμενα ρεύματα μέσα στο μέτωπο, αλλά μέχρι εκεί.

ΑΜΕΣΟ και επιτακτικό καθήκον το προγραμματικό κάλεσμα προς όλες τις οργανώσεις του χώρου (ακόμη και προς αυτές που πήγαν στη Λα.Εν.), κινήσεις προερχόμενες από το ΚΚΕ (Εργατικός Αγώνας - Σύλλογος Γιάννης Κορδάτος), μεμονωμένους αγωνιστές, συλλογικότητες κλπ.

Φυσικά αυτός ο ΦΟΡΕΑΣ ΔΕΝ μπορεί να συγκροτηθεί εντός της Λα.Εν.! Μέσα στη Λα.Εν. το μόνο μόρφωμα το οποίο μπορεί να οικοδομηθεί είναι μια αριστερή (ή και πολύ αριστερή) οργάνωση εντός αστικής λογικής. Αντίθετα ένας ΦΟΡΕΑΣ εκτός της, θα έλξει/αναπροσανατολίσει πιθανά και τη Λα.Εν..

Η συζήτηση μπορεί και πρέπει να οργανωθεί ΔΗΜΟΣΙΑ και με ΑΡΧΟΝΤΙΑ. Τελική κατάληξη

μπορεί να είναι ένας ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ, με σαφή διάθεση να κατακτήσει την ιδεολογική ενότητα, σαφή θέση για τα αναλυτικά του εργαλεία, ιστορικές αναφορές, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ και ΘΕΣΕΙΣ, ΤΑΚΤΙΚΗ και ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ, μέσα υλοποίησης της γραμμής του, οργανωτική συγκρότηση με καθήκοντα κ υποχρεώσεις για τα μέλη του, Δημοκρατία και Συγκεντρωτισμό.

Όλα αυτά τα χαρακτηριστικά θα είναι υπό διαμόρφωση, αλλά με διακηρυγμένο εξ αρχής το στόχο να κατακτηθούν. Ο φορέας που πρέπει να δημιουργηθεί ΔΕΝ θα γεννηθεί πάνοπλος σαν την Αθηνά από το κεφάλι του Δία. Θα φέρει όλα τα σημάδια του παλιού, μέσα από το οποίο γεννήθηκε, ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ να έχει όμως και όλη τη δυναμική του νέου, του καινούριου, του ικανού να παίξει με τις χορδές της Ιστορίας.

Ξάνθη 26/09/2015